

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะในเขตตำบลนากระแซง
อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

Guidelines of Preventing and Solving Problem Pollution in
Na Krasaeng Sub-District Detudom District Ubon Ratchathani Province

เดชา จันทร์มา*¹และ มาลี ไชยเสนา**²

¹สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น 40002

² คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี อุบลราชธานี 34000

E-mail: khunoi1973 @ gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหามลภาวะและแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะในเขตตำบลนากระแซง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ตัวแทนประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลนากระแซง จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า มลภาวะที่เกิดขึ้นในเขตตำบลนากระแซง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่

1. มลภาวะจากปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่) เกิดจากการเก็บปุ๋ยคอกของชาวบ้านไม่มีโรงเก็บที่มีมิดชิด ทำให้ส่งกลิ่นเหม็นทำให้เป็นผลเสียต่อระบบทางเดินหายใจ มีแมลงวันเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค อาจทำให้เกิดโรคท้องเสียหรือโรคระบบทางเดินอาหารได้
2. มลภาวะจากโรงสีข้าว เมื่อทำการสีข้าวจะมีฝุ่นละอองจากการสีข้าว ทำให้เกิดมลภาวะ บางครั้งอาจก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนังจากฝุ่นละออง และโรงสีข้าวที่ตั้งอยู่ใกล้ชุมชนยังก่อให้เกิดเสียงดังรบกวน
3. มลภาวะจากการเผาตอซังข้าว ทำให้เกิดฝุ่นละออง อากาศไม่ดี ส่งผลต่อระบบทางเดินหายใจ นอกจากนี้การเผาตอซังข้าวอาจทำให้ไฟลุกลามยากต่อการควบคุม และยังทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะในเขตตำบลนากระแซง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี มีดังนี้

1. ด้านมลภาวะจากปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่) มีแนวทางป้องกันและแก้ไขคือ การเก็บปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่) ควรมีโรงเก็บปุ๋ยที่มีมิดชิดเพื่อป้องกันแมลงวัน ควรเก็บให้ห่างชุมชนและบรรจุปุ๋ยใส่กระสอบเพื่อความสะอาดในการทำงาน
2. ด้านมลภาวะจากโรงสีข้าว มีแนวทางป้องกันและแก้ไขคือ โรงสีข้าวควรมีที่กั้นฝุ่นละอองและตั้งอยู่ห่างจากชุมชน เพื่อลดปัญหาเสียงดังรบกวนต่อชุมชน
3. ด้านมลภาวะจากการเผาตอซังข้าว มีแนวทางป้องกันและแก้ไขคือ ภายหลังจากการเก็บเกี่ยวควรไถกลบตอซังข้าว เพื่อทำให้ตอซังข้าวนั้นกลายเป็นปุ๋ยบำรุงดิน เป็นการรักษาหน้าดินและลดต้นทุนในการซื้อปุ๋ยเคมี

คำสำคัญ: มลภาวะ ตอซังข้าว ป้องกัน แก้ปัญหา ปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่)

Abstract

This study is intended to pollution problems and prevention guidelines and troubleshooting pollution. In the area of Na Krasaeng Sub-District, Detudom district Ubon Ratchathani province. The target groups in the study representative of the people residents Na Krasaeng Sub-District 27 people. The instrument that used for collection data from interviews and analyzed data by using analysis content, then presents descriptive study.

The result of this study found pollution that occurs in Na Krasaeng Sub-District Detudom district UbonRatchathani province. Include

1. Pollution from Organic Fertilizer (chicken feces) was from storage of organic fertilizers locals without house is sealed. Make the foulest adversely affect the respiratory system. Flies are a hotbed of germs. May cause a diarrhea or gastrointestinal disease.

2. Pollution from rice mills. When the milling is caused by dust from the rice mill. Causing pollution sometimes it may contributes to the skin irritation from dust. And rice mill slocated near the community also cause noise.

3. Pollution from burning rice stubble. Causing dust and bad weather affecting the respiratory system. In addition, the burning of rice stubble may cause fire promoting difficult to control. And also makes the soil deterioration.

Guidelines of preventing and solving problem pollution in Na Krasaeng Sub-District Detudom district Ubon Ratchathani province. are as follows:

1. Pollution from Organic Fertilizer (chicken feces) has guided for prevent and resolve Organic Fertilizer storage (chicken feces). There should be sheds for storage of fertilizers sealed to prevent flies. Should be stored away from the community and packing bags for ease of use.

2. Pollution from rice mills, The guidelines for the prevent and resolve, Rice mills should have a dustproof and located away from the community, to reduce the noise on the community.

3. Pollution from burning rice stubble, The guidelines for the prevent and resolve, After the harvest, the plowing rice stubble, Stubble is for make the fertilizer. In plenty for soil, to preserve soil surface and reduce the cost of chemical fertilizers.

Keywords: Pollution, Stubble, Prevent, Solve, Organic Fertilizer (chicken feces)

บทนำ

ในปัจจุบันมลภาวะก่อให้เกิดผลเสียในด้านต่างๆ ต่อสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจาก ของเสีย วัตถุอันตราย และมลสารอื่นๆ รวมทั้งกากตะกอนหรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านี้ที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิด หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบ

ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายที่ทำให้สุขภาพทางร่างกาย จิตใจ และสังคมเลวลง เกิดการเจ็บป่วย เกิดความไม่พึงพอใจสิ้นหวังหรือเกิดความหวาดหวั่น วิตกกังวล หรือไม่มีความปลอดภัยมั่นคง ทำให้เกิดผลกระทบ ดังนี้ คุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม เนื่องจากมีสิ่งปนเปื้อน ทำให้ไม่

สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามศักยภาพ คุณภาพชีวิตของประชากรลดลง สภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม เช่น น้ำเสีย อากาศเสีย มีผลทั้งสุขภาพกาย และจิตของมนุษย์ ระบบนิเวศธรรมชาติเสียสมดุล ระบบนิเวศธรรมชาติเป็นระบบที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง องค์ประกอบใดถูกรบกวนย่อมมีผลต่อองค์ประกอบอื่นด้วย สูญเสียทางเศรษฐกิจ เมื่อสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย ต้นทุนการผลิตย่อมสูงขึ้น ปัญหาสังคม สภาพแวดล้อมตัวของประชากรที่เสื่อมโทรม เป็นสาเหตุของปัญหาความยากจน ปัญหาอาชญากรรม ตามมา

ในปัจจุบันมลภาวะที่ก่อให้เกิดผลเสียกับสิ่งแวดล้อมมีหลายรูปแบบเช่น มลภาวะจากการเผาต่อซังข้าว การเผาต่อซัง ฟางข้าว หรือเศษพืชที่เหลือใช้ทางการเกษตรจะก่อให้เกิดมลภาวะในอากาศ และเพิ่มความร้อนในบรรยากาศ อีกทั้งมีผลกระทบต่อโครงสร้างของดิน สูญเสียสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก นอกจากนี้อาจจะลุกลามทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินของบุคคลอื่น ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างมลภาวะทางอากาศอย่างมาก นับเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลกระทบให้เกิดภาวะโลกร้อนจากภาคเกษตรกรรมอีกด้วย นอกจากนี้

มลภาวะจากโรงสีข้าว มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล อยู่ในรูปของสิ่งเจือปนในข้าวเปลือก เช่น ฝุ่น ละอองที่เกิดขึ้นในขั้นตอนของการสีข้าวบริเวณลานตากข้าวเปลือกและการขนส่งผลิตภัณฑ์ฝุ่นที่เกิดขึ้นจะทำให้ผู้ที่ได้รับฝุ่นมีสมรรถภาพปอดลดลงเกิดการระคายเคืองของเยื่อบุตา ก๊าซที่เกิดการเผาไหม้ กรณีโรงสีที่มีการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง และโรงสีที่ใช้หม้อน้ำที่มีการใช้แกลบเป็นเชื้อเพลิงเชื้อเพลิงดังกล่าวเมื่อเผาไหม้จะก่อให้เกิดมลสารในอากาศหรือไอเสียได้แก่ ควันทันที่เกิดจากการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ของสารที่มีคาร์บอนเป็นองค์ประกอบฝุ่นที่เป็นอนุภาคของแข็งลอยตัวอยู่ในอากาศ นอกจากนี้การเผาไหม้ยังก่อให้เกิดไอระเหยรวมถึงก๊าซและสารประกอบ ได้แก่ คาร์บอนไดออกไซด์ คาร์บอนมอนนอกไซด์ ไนโตรเจนออกไซด์ และซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เมื่อได้รับจะทำให้เกิดการวิงเวียนศีรษะ หน้ามืดตาลาย แสบจมูกและอาจทำให้เกิดโรคปอดได้ในส่วนของมลภาวะที่เกิดจากปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก) ปุ๋ยอินทรีย์ทำให้มีการปล่อยแก๊สมีเทนและไนโตรเจนออกไซด์มากกว่าปุ๋ยเคมี โดยไนโตรเจนในรูปปุ๋ยเคมี

ลดการปลดปล่อยมีเทนจากดิน และการไถกลบฟางข้าว สาธิตทำให้ดินปลดปล่อยมีเทนและไนโตรเจนออกไซด์มากขึ้น ปุ๋ยอินทรีย์ทำให้มีการสะสมไนเตรทในผลผลิตพืชปุ๋ยอินทรีย์มีความเสี่ยงที่จะทำให้มีการสะสมโลหะหนักในดิน ซึ่งจะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคพืชที่ปลูกบนดิน ดังนี้

ปัญหามลภาวะในตำบลนากระแจะ ส่วนของปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนากระแจะ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหามลภาวะจากปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่) ก่อให้เกิดปัญหาคือแมลงวัน ซึ่งเป็นพาหะของโรคติดต่อในระบบทางเดินอาหารและปัญหาจากกลิ่นของปุ๋ยคอกที่ส่งผลกระทบต่อระบบการหายใจของประชาชน ปัญหาการเกิดฝุ่นละอองของโรงสีข้าว ที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองที่ปลิวไปในอากาศส่งผลกระทบต่อระบบหายใจของประชาชนและเกิดการระคายเคืองผิวหนังและระคายเคืองต่อดวงตา และปัญหาจากน้ำเสียจากโรงสีข้าวที่ส่งผลกระทบต่อการเพาะปลูกในบริเวณใกล้เคียงได้ และ ปัญหาจากการเผาต่อซังข้าวของเกษตรกรทำให้เกิดฝุ่นละอองจากการเผาและควันไฟปกคลุมไปทั่วซึ่งในปัจจุบันเกษตรกรยังขาดความรู้ ขาดจิตสำนึก และไม่มีความตระหนักในการจัดการสิ่งแวดล้อมรวมทั้งขาดการวางแผนและการจัดการที่ประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อสุขภาพ จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจาก ปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่) โรงสีข้าว และการเผาต่อซังข้าว ที่เกิดขึ้นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนากระแจะ รวมทั้งศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหามลภาวะจากสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเพื่อป้องกันโรคภัยจากมลภาวะและเป็นแนวทางส่งเสริมสุขภาพของประชาชนให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามลภาวะที่เกิดขึ้นภายในตำบลนากระแจะ อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะภายในตำบลนากระแจะ อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ แบบสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาหมอลพิษที่เกิดจากปุ๋ยคอก โรงสีข้าว และการเผาตอซังข้าว ภายในตำบลนากระแซง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาหมอลพิษเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนากระแซง

ส่วนที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนากระแซง

ส่วนที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนากระแซง

2. การสนทนากลุ่ม เป็นวิธีการสร้างแบบบันทึกการสนทนา ผู้วิจัยใช้เครื่องมือนี้ร่วมกับการสังเกต โดยขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องในการร่วมสนทนาในประเด็นที่ศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องมลภาวะในเขตตำบลนากระแซงได้แก่

1. ตัวแทนประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลนากระแซง จำนวน 15 คน
2. ตัวแทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนากระแซง จำนวน 2 คน
3. ตัวแทนผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลนากระแซง จำนวน 5 คน
4. ตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 คน
5. แทนผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน

รวม 27 คน

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ปัญหาด้านมลภาวะจากปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่) จากการศึกษาแบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องมลภาวะในเขตตำบลนากระแซง พบว่า การเก็บปุ๋ยคอกของชาวบ้านไม่มีโรงเก็บที่มีมิดชิดทำให้ส่งกลิ่นเหม็นทำให้เป็นผลเสียต่อระบบทางเดินหายใจ มีแมลงวันเป็นพาหะเชื้อโรคและยังส่งผลให้แหล่งน้ำมีเชื้อโรคเมื่อแหล่งน้ำมีเชื้อโรคก็จะส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวันของคนและสัตว์ที่อาศัยอยู่ในตำบลนากระแซง เพราะเมื่อชาวบ้านหรือสัตว์ใช้น้ำ

และตม้มน้ำจากแหล่งน้ำที่มีเชื้อโรค อาจจะทำให้เกิดโรคท้องเสียหรือโรคระบบทางเดินอาหารได้ และผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้เสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไข ดังนี้ การเก็บปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่) ควรมีโรงเก็บปุ๋ยที่มีมิดชิดเพื่อป้องกันแมลงวัน ควรเก็บให้ห่างชุมชนและบรรจุปุ๋ยใส่กระสอบเพื่อความสะอาดในการใช้งาน

2. ปัญหาด้านมลภาวะจากโรงสีข้าว จากการศึกษาแบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องมลภาวะในเขตตำบลนากระแซง พบว่า โรงสีข้าวเมื่อทำการสีข้าวจะมีฝุ่นละอองจากการสีข้าว ทำให้เกิดมลภาวะและก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนังและเมื่อฝุ่นละอองเหล่านั้นปลิวไปตกลงตามแหล่งน้ำทำให้ประชาชนมีแหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคที่ไม่สะอาดอาจทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บได้ นอกจากฝุ่นละอองแล้วโรงสีข้าวยังก่อให้เกิดเสียงดังรบกวนทำให้การได้ยินไม่ชัดเจนทำให้ประชาชนที่อาศัยใกล้โรงสีข้าวมีประสิทธิภาพการได้ยินลดลงได้ และได้เสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขไว้ดังนี้ โรงสีข้าวควรมีที่กั้นฝุ่นละอองและตั้งอยู่ห่างจากชุมชน เพื่อไม่ให้เกิดเสียงรบกวนต่อเพื่อนบ้านใกล้เคียง

3. ปัญหาด้านมลภาวะจากการเผาตอซังข้าว จากการศึกษาแบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องมลภาวะในเขตตำบลนากระแซง พบว่า การเผาตอซังข้าว ทำให้เกิดฝุ่นละอองอากาศไม่ดีส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ นอกจากนี้การเผาตอซังข้าวอาจทำให้ฟลูกลามยากต่อการควบคุมและยังทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ หน้าดินแห้ง การปลูกข้าวครั้งต่อไปต้องใช้ปริมาณปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเป็นการทำลายระบบนิเวศ สัตว์เล็กๆที่อาศัยในดินก็อาจตายได้ พร้อมกับได้เสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขไว้ว่า ภายหลังจากการเก็บเกี่ยวควรไถกลบตอซังข้าว เพราะจะทำให้ตอซังข้าวที่กลายเป็นปุ๋ยบำรุงดิน ทำให้เป็นการรักษาหน้าดินและลดต้นทุนในการซื้อปุ๋ยเคมี นอกจากนี้ผู้ที่สามารถให้ความรู้แก่เกษตรกรได้อย่างเช่น เกษตรอำเภอ อาจจะทำให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องการเผาตอซังข้าวว่ามีผลกระทบต่อไร่นาอย่างไร เพื่อชี้ให้เกษตรกรเห็นโทษของการเผาตอซังข้าว

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะในเขต ตำบลนากระแซงอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งได้ทำการศึกษา ปัญหาด้านมลภาวะจากปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่) ปัญหาด้านมลภาวะจากโรงสีข้าว ปัญหาด้านมลภาวะจากการเผาตอซังข้าว และแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะ จากกลุ่มเป้าหมาย 27 คน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัญหาด้านมลภาวะจากปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่) โรงสีข้าวและการเผาตอซังข้าว ในเขตตำบลนากระแซง อ.เดชอุดม จ.อุบลราชธานี พบว่า การเก็บปุ๋ยคอกของชาวบ้าน ไม่มีโรงเก็บที่มีมิดชิดทำให้ส่งกลิ่นเหม็นทำให้เป็นผลเสียต่อระบบทางเดินหายใจ มีแมลงวันเป็นพาหะเชื้อโรคและยังส่งผลให้แหล่งน้ำมีเชื้อโรคเมื่อแหล่งน้ำมีเชื้อโรคก็จะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของคนและสัตว์ที่อาศัยอยู่ในตำบลนากระแซง เพราะเมื่อชาวบ้านหรือสัตว์ใช้น้ำและดื่มน้ำจากแหล่งน้ำที่มีเชื้อโรค อาจจะทำให้เกิดโรคท้องเสียหรือโรคระบบทางเดินอาหารได้ และกลิ่นที่เกิดจากปุ๋ยคอกจะทำลายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมลภาวะที่เกิดจากโรงสีข้าวและการเผาตอซังข้าว ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมสภาพอากาศ และเกิดผลกระทบต่อการค้าเงินชีวิตประจำวันประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ใกล้เคียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหมาย ฤกษ์นาวิ (2544) ได้ทำการศึกษา เรื่อง บทบาทของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม: ศึกษากรณี อำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลค่อนข้างมีบทบาทในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากมีข้อจำกัดเช่นงบประมาณ สิ่งแวดล้อมและอำนาจในการบริหารงานเช่นเดียวกับงานวิจัยของ

แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะในเขตตำบลนากระแซง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การเก็บปุ๋ยคอก (ปุ๋ยขี้ไก่) ควรมีโรงเก็บปุ๋ยที่มีมิดชิดเพื่อป้องกันแมลงวัน ควรเก็บให้ห่างชุมชนและบรรจุปุ๋ยใส่กระสอบเพื่อความสะดวกในการใช้งาน ในด้านโรงสีข้าวควรมีที่กั้นฝุ่นละอองเพื่อไม่ให้ปลิวออกจากโรงสีข้าวและควรตั้งอยู่ห่างชุมชนเพื่อไม่ให้เกิดเสียงรบกวนประชาชนที่

อาศัยอยู่ใกล้เคียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิรา ประสารพันธ์ (2545) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ฝุ่นละอองในสิ่งแวดล้อมและฝุ่นละอองที่คนงานได้รับในโรงสีข้าวจังหวัดกาฬสินธุ์ 2 ปัญหาการเผาตอซังข้าว ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีความคิดเห็นโดยส่วนใหญ่ตรงกันว่า ไม่ควรเผาตอซังข้าวให้ใช้วิธีไถกลบเพื่อเพิ่มอินทรีย์ให้แก่ดินและลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี เพราะการเผาตอซังข้าวก่อให้เกิดมลภาวะทางอากาศมีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิฐพรหมนาท (2549) ได้กล่าวไว้ในการบรรยาย เรื่อง ไม่เผาตอซังและฟางข้าวแล้วจะปลูกข้าวได้อย่างไรว่า เกษตรกรเผาตอซังข้าวและฟางข้าว เพื่อให้พื้นที่ไถ้งเตียนง่ายแก่การไถพรวนเตรียมดิน หากมีตอซังข้าวและฟางข้าวจำนวนมากการไถเศษหรือไถพรวนทำได้ยาก และการปล่อยให้ตอซังข้าวและฟางข้าวอยู่ในนาแล้วไถกลบลงไปทำให้ข้าวแมซัง เนื่องจากเกิดกิจกรรมของจุลินทรีย์ย่อยสลายตอซังข้าวและฟางข้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการ Immobilization ที่จุลินทรีย์ในดินมีการดึงเอาไนโตรเจนในดินมาใช้ เพื่อย่อยสลายตอซังข้าวและฟางข้าวจนกลายเป็นอินทรีย์วัตถุที่มีประโยชน์ ดินเกิดการขาดไนโตรเจนอย่างรุนแรง เกษตรกรรู้ว่าตอซังข้าวและฟางข้าวเมื่อเน่าเปื่อยผุพังสลายตัวเป็นอินทรีย์วัตถุ เป็นปุ๋ยอย่างดีและการเผาฟางข้าวก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศเกิดภาวะโลกร้อน แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ปลูกข้าวนาปรังใช้วิธีการเผาฟางข้าว เนื่องจากเป็นวิธีเตรียมพื้นที่สำหรับการทำนาครั้งต่อไปที่เร็วที่สุด เกษตรกรบางส่วนเข้าใจผิดว่าการเผาฟางข้าวทำให้ดินดีขึ้น สืบเนื่องจากการเผาฟางข้าวที่เหลือจากการนวดข้าวกองทิ้งไว้แล้วพบว่าเมื่อปลูกข้าวฤดูถัดไปบริเวณนั้นข้าวจะงามกว่าบริเวณอื่นการเผาตอซังข้าวยังก่อให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดมลภาวะทางระบบหายใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฐมมาวดี พรหมทา (2551) เรื่องปริมาตรก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ถูกปลดปล่อยจากการเผาตอซังข้าวในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกภาวะในเขต ตำบลนากระแซง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหมอกภาวะในเขต ตำบลนากระแซง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.1 ข้อเสนอแนะของกลุ่มเป้าหมาย

1.1.1 ควรสร้างโรงเก็บปุ๋ยคอกให้มิดชิด และควร

สร้างให้ห่างไกลจากชุมชน ให้มีการบรรจุถุงเพื่อป้องกัน แผลงวัน

1.1.2 โรงสีข้าวควรมีที่กันฝุ่นละออง และตั้งอยู่ห่างไกลชุมชนเพื่อป้องกันเสียงรบกวน

1.1.3 ควรไกลบดตอซึ่งข้าวหลังการเก็บเกี่ยว และควรมีเจ้าหน้าที่มาส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรในการทำการเกษตร

1.2 ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

1.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลนา

กระแซงควรจัดให้มีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกภาวะ

1.2.2 ควรมีการนำปัญหาหมอกภาวะที่เกิดขึ้นมาหาข้อสรุปร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อที่จะได้หาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกภาวะที่เกิดขึ้น

1.2.3 ควรมีการให้ความรู้แก่เยาวชนให้รู้ถึงโทษของหมอกภาวะและสร้างจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพราะเป็นการปลูกจิตสำนึกเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลกระทบที่เกิดจากหมอกภาวะที่เกิดขึ้นในปัจจุบันน่าจะมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

2.2 ควรมีการศึกษาถึงความตระหนักในปัญหาหมอกภาวะในอากาศของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องอื่นๆ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. มาลี ไชยเสนา อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ที่กรุณาแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ ตลอดจนเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้ การศึกษาอิสระฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณ นางสาวกนกอร ธาณี เจ้าหน้าที่วิทยาลัย ปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นประจำศูนย์ จังหวัดอุบลราชธานี ที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในทุกๆด้าน

เอกสารอ้างอิง

สมหมาย ฤกษ์ทาวี ได้ทำการศึกษา เรื่อง **บทบาทของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน ตำบล ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม: ศึกษากรณี อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544.**

ปฐม มาวดี พรหมทา เรื่องปริมาตรก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ถูกปลดปล่อยจากการเผาตอซึ่งข้าวในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2551.

พิสิฐ พรหมนาท. **“ไม่เผาตอซึ่งและฟางข้าว แล้วจะปลูกข้าวได้อย่างไร”**. เอกสารประกอบคำบรรยาย: ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี กรมการ, 2549.

สุจิรา ประสารพันธ์. ฝุ่นละอองในสิ่งแวดล้อมและฝุ่นละอองที่คกงานได้รับในโรงสีข้าว จังหวัดกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.